

3. Přehled předmětů ochrany:

Na území Olomouckého kraje se v současné době nachází 67 evropsky významných lokalit a 4 ptačí oblasti (tabulky 1 a 2). U některých z nich dochází k územnímu přesahu i na území sousedících krajů. Z charakteristik některých zásadních území soustavy NATURA 2000 v Olomouckém kraji, včetně jejich předmětů ochrany lze uvést:

Ptačí oblast Jeseníky jako součást soustavy NATURA 2000 (kód CZ0711017) má celkovou rozlohu 52 228,12 ha a mimo Olomoucký kraj zasahuje ještě na území kraje Moravskoslezského. Ptačí oblast je významná především pro lesní druhy ptáků a druhy horských luk, včetně druhů zasahujících do oblasti údolních niv a pramenišť, luk a pastvin v podhůří. Lesy pokrývají 80 % oblasti. Jedná se převážně o smrkové monokultury, jen místy se dochovaly zbytky původních bučin, jedlobučin a pod horní hranicí lesa jeřábových smrčín. Na SZ svazích pohoří se nacházejí rozlehlé imisní holiny, případně poškozené až odumírající jeřábové smrčiny. Významná jsou rašeliniště a vrchoviště; pro oblast jsou typické četné kamenné sutě, skalní útvary a hluboká údolí horských bystřin s prudkými svahy. Část podhůří je tvořeno mezofilními loukami a pastvinami. Území představuje významné hnízdiště jeřábka lesního (*Bonasa bonasia*). Bukové porosty hostí lejska malého (*Ficedula parva*). Především skalní útvary v kombinaci se starými a přestárlými lesními porosty jsou útočištěm čápa černého (*Ciconia nigra*), výra velkého (*Bubo bubo*) a také krkavce velkého (*Corvus corax*). Horské hole, přírodovědecky velmi cenné přirozené bezlesí, je dokladem zalednění. Toto území je vystaveno extrémním klimatickým vlivům, především v zimním období. Dominantními druhy jsou linduška horská (*Anthus spinoletta*) a linduška luční (*Anthus pratensis*). Pastviny, louky pokrývají asi pětinu území. Dominantním druhem je zde chřástal polní (*Crex crex*), hojně zde hnízdí tuhák obecný (*Lanius collurio*) a bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*).

Hlavní druhy, vůči nimž je ochrana směřována uvádí pro dané území tabulka 3.

Tabulka 3- Druhy, jež jsou hlavním předmětem ochrany v PO Jeseníky

Druh	Počet párů
Chřástal polní	100
Jeřábek lesní	do 60

Zdroj: <http://ptaci.natura2000.cz>

Z dalších druhů, vyskytujících se na této lokalitě lze uvést Ťuhýka obecného, Sýce rousného a jiné, jak uvádí tabulka 4.

Tabulka 4- Druhy, dále se vyskytující v PO Jeseníky

Druhy, jež se vyskytují na této lokalitě		
Druh	Počet párů	Poznámka
<u>Čáp černý</u>	2 - 3	
<u>Datel černý</u>	do 25	
<u>Kulíšek nejmenší</u>	2	
<u>Lejsek malý</u>	do 25	
<u>Sokol stěhovavý</u>	0 - 2	
<u>Sýc rousný</u>	20	
<u>Tetřev hlušec</u>	1 - 6	tokající samci
<u>Tetřívěk obecný</u>	do 5	počet tokajících samců
<u>Ťuhýk obecný</u>	do 80	
<u>Včelojed lesní</u>	1 - 2	
<u>Výr velký</u>	2	

Zdroj: www.env.cz

Ptačí oblast Litovelské Pomoraví jako součást soustavy NATURA 2000 (kód CZ0711018) má celkovou rozlohu 9 318,57 ha a mimo k. ú. Litovel zasahuje ještě na dalších 38 katastrálních územích. Charakteristickými biotopy této ptačí oblasti jsou lužní lesy, mokřady, nádrže a vlhké louky v okolí řeky Moravy. V lesích hnízdí čáp černý (*Ciconia nigra*), luňák červený (*Milvus milvus*), včelojed lesní (*Pernis apivorus*), žluna šedá (*Picus canus*), datel černý (*Dryocopus martius*), strakapoud prostřední (*Dendrocopus medius*), lejsek malý (*Ficedula parva*), lejsek bělokrký (*Ficedula albicollis*). Na mokřadech a na nádržích hnízdí bukáček malý (*Ixobrychus minutus*), moták pochop (*Circus aeruginosus*), chřástal kropenatý (*Porzana porzana*) a racek černohlavý (*Larus melanocephalus*). Ve stržených březích řeky Moravy a jejích přítoků hnízdí ledňáček říční (*Alcedo atthis*) - viz tabulka 5. Území je také

významnou tahovou cestou řady druhů ptáků zařazených do přílohy I směrnice o ptácích.

Tabulka 5- Druhy, jež jsou hlavním předmětem ochrany v PO Litovelské Pomoraví

Druh	Počet párů
Ledňáček říční	10 – 15
Lejsek bělokrký	1 300 – 1 800
Strakapoud prostřední	100 – 130

Zdroj: <http://ptaci.natura2000.cz>

Evropsky významná lokalita Litovelské Pomoraví jako součást soustavy NATURA 2000 (pSCI- kód CZ0714073) má celkovou rozlohu 9 725,5728 ha a mimo k. ú. Litovel zasahuje ještě na dalších 45 katastrálních území. Evropsky významná lokalita (dále jen EVL) Litovelské Pomoraví byla zařazena nařízením vlády č. 132/2005 Sb. do národního seznamu evropsky významných lokalit za účelem ochrany významných přírodních stanovišť a druhů. Z velké části se EVL překrývá s Ptačí oblastí Litovelské Pomoraví (CZ0711018).

V této EVL je vegetační kryt nivy Moravy tvořen tvrdými luhy nížinných řek, místy na březích toků přecházející v porosty měkkého luhu (*Salicetum albae*). Menší potoky odvodňující severní polovinu území jsou místy obklopeny porosty údolních jasanovo-olšových luhů (*Pruno-Fraxinetum*).

Lesy tvrdého luhu jsou v celém území velmi dobře zachovalé s vysokou druhovou diverzitou a s charakteristickým střídáním bylenných aspektů- viz tabulka 6. Komplex s převažujícími dubohabrovými lesy nemá pro svou rozlohu a zachovalost ekosystémů obdobu v kontextu severní Moravy. Nejsevernější rozšíření proti toku Moravy zde dosahují některé druhy:

bělozářka větvitá (*Anthericum ramosum*), ostřice Micheliho (*Carex michelii*), slézovník velkokvětý (*Bismalva alcea*), kokořík vonný (*Polygonatum odoratum*), řimbaba chocholičnatá (*Pyrethrum corymbosum*).

Z důvodu arondace hranic a zachování spojitosti lokality byla do oblasti zahrnuta i nezbytná část polností a intravilánů.

**Tabulka 6- Stanoviště a druhy, jež jsou hlavním předmětem ochrany v EVL Litovelské
Pomoraví**

6410	Bezkolencové louky na vápnatých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách (<i>Molinion caeruleae</i>)
6510	Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i> , <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>)
8310	Jeskyňě přístupné veřejnosti
9170	Dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>
*91E0	Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
91F0	Smíšené lužní lesy s dubem letním (<i>Quercus robur</i>), jilmem vazem (<i>Ulmus laevis</i>) a jilmem habrolistým (<i>Ulmus minor</i>), jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>) nebo jasanem úzkolistým (<i>Fraxinus angustifolia</i>) podél velkých řek atlantické a středoevropské provincie (<i>Ulmion minoris</i>)

symbol * označuje prioritní typy přírodních stanovišť

Zdroj: www.env.cz

Do území byly na počátku 90. let 20. století vysazeni bobři (*Castor fiber*), jejichž populace se zde úspěšně rozvinula. Z dalších vzácných savců je nutno zmínit vydru říční (*Lutra lutra*). Z bezobratlých je nutno potom zmínit alespoň 2 druhy motýlů tvořící též předmět ochrany oblasti - modráška bahenního (*Maculinea nausithous*) a ohniváčka černočárného (*Lycaena dispar*). V území je jedna z mála lokalit (PR Plané loučky) plže svinutce tenkého (*Anisus vorticulus*) - v rámci ČR kriticky ohroženého druhu (Beran 1998).